

Introdución

Ao longo da historia do mundo das civilizacións sabemos que a muller, polo feito natural de pertencer ao xénero feminino, foi considerada un ser humano inferior ao home. E así, xeración tras xeración, foise arrastrando esa connotación con todo o que esa desigualdade leva consigo.

Hoxe en día sabemos que iso non é certo, pero hai sectores aos que non lles interesa que a sociedade rectifique, de aí que entre todos e todas que denunciámos esta inxustiza, facemos o posible buscando estratexias para formar os nenos e as nenas que axuden a conseguir esta igualdade, que vén sendo o obxectivo do feminismo.

A seguir van unha ducia de *poemas biográficos* con nomes femininos, singulares mulleres sobre as que investiguei na súa historia para que vós, potenciais lectoras e lectores poidades reflexionar sobre as súas vidas, o seu labor, a súa forza, a súa intelixencia, a súa entrega... e unha vez interiorizado este gran problema social facer algo de xeito particular e tamén colectivo para cambiar. A unión fai a forza.

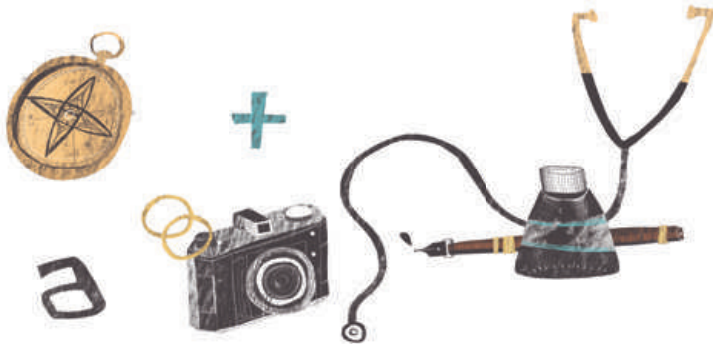
Elixín esta pequena mostra para facer visible o problema, pero no listado podería haber centos e centos (A Bela Otero, A Raíña Lupa, María Balteira, María Casares, Inés de Castro, Elisa e Jimena Fernández de la Vega, M.ª Josefa Wonenburger, Luz Pozo...). Isto, o que aquí traio, é tan só un gran de area.

No último poema non aparece un único nome. Son miles de Marías, Xoanas, Lolas, Carmes, Manuelas... Imposible citalas, *viúvas de vivos* por mor da emigración a América.

Eu mesma coñecín e coñezo moitas. Algunha tan de cerca!... Miña nai foi unha delas.

Sabela e Roi, unha nena e un neno coma vós, son os primeiros en faceren o percorrido por estas páxinas. Acompañádelos?

Feminino singular, en plural

A galega universal

É unha flor
É unha rosa
É escritora
galega e famosa.

Rosa, de ROSALÍA
co apelido DE CASTRO
esposa de Manuel Murguía.

Cantares Gallegos
que ela escribiu
palabras, versos, estrofas
sensacións que ela viviu.

Follas Novas
outra obra
que zumega sentimento
cantos temas caben nela
traballados con talento.

A morte, o folclore, a dor
as eivas da emigración
o desacougo e o amor.

Rexeita a marxinação
sensible ante a orfandade
defende sempre as mulleres
valorando a liberdade.

Dentro do seu Universo
tinxido de poesía
brilla en todo o mundo
a galega **ROSALÍA**.

— Eu si que coñecía a vida de Rosalía de Castro –falou Roi.

— E eu tamén. Creo que non hai ninguén no meu colexio que non saiba dela –asegurou Sabela.

— Encántame a primeira estrofa –seguiu contando a rapaza–. Parece unha adiviña:

É unha flor
É unha rosa
É escritora
galega e famosa.

— Ben dis. Eu acertaría.

— Aínda sei máis cousas das que se fala neste poema. Moitas máis! –falou Sabela fachendosa.

— Si. Eu fun á súa casa, que está en Padrón. Fun de excursión co colexio. Chámase a Casa da Matanza. Alí está a súa cama na que todos os días pousan nela unha rosa.

— A min –falou Sabela algo triste– contáronme que un dos fillos morreu de pequeno ao caer dunha mesa. Que mágoa!

